

3. Очікування ймовірних подій, що відбудуться у майбутньому і не матимуть безпосереднього зв'язку з поточною діяльністю бізнесу окремого підприємства. Серед них виокремлюють очікувані злиття та поглинання, ймовірні капіталовкладення, майбутні замовники або клієнти, прогнозовані товари або послуги [6].

Отже, гудвіл являє собою наявність переваг над конкурентами, які створюються протягом тривалого проміжку часу за допомогою впливу на окремі його компоненти. Головними складовими даного засобу є майнові та персональні компоненти. Майнова складова містить активи, що безпосередньо формують репутацію підприємства та підлягають оцінці. Персональна складова має умовний характер і полягає у професійних навичках персоналу та іміджу компанії.

Література

1. Судин Ю. Гудвіл у системі бухгалтерського обліку [Текст] / Ю. Судин // Облік і Аудит. – 2016. – № 2. – С. 168-177.
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 19 [Електронний ресурс] : Наказ Міністерства фінансів України від 7 серпня 1999 № 163 / Міністерство фінансів України. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0499-99>. – Законодавство України.
3. Податковий кодекс України [Електронний ресурс] : за станом на 1 березня 2019 р. / Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>. – Законодавство України.
4. Сагова С. В. Особливості обліку гудвілу / С. В. Сагова // Фінанси, облік і аудит : зб. наук. праць. – К. : КНЕУ, 2009. – Вип. № 14. – С. 291-298.
5. Іонін Є. Є. Гудвіл [Текст] / Є. Є. Іонін // Агросвіт. – 2016. – № 1-2. – С. 27-31.
6. Рейлі Р., Швайс Р. Оцінка нематеріальних активів / Р. Рейлі, Р. Швайс, Пер. з англ. Бюро перекладів Ройд. – М. : ІД «КВІНТО-КОНСАЛТИНГ», 2005. – 792 с.

Юлія Юріївна Литвин – студентка I курсу факультету № 6
Харківського національного університету внутрішніх справ
Науковий керівник: **Оксана Сергіївна Маковоз** – завідувач кафедри
економіки та фінансів факультету № 6 Харківського національного
університету внутрішніх справ, доктор економічних наук, доцент

ОСОБЛИВОСТІ СТРАХУВАННЯ ЖИТТЯ В УКРАЇНІ

Страхова галузь України, як і вся національна економіка, зазнає сьогодні безпрецедентних змін – політичних, юридичних, економічних, соціальних, технологічних. Важливого значення набуває вироблення стратегії розвитку страхових відносин між дійовими особами ринку –

страховиками та страхувальниками. Ефективно функціонуючий ринок страхових послуг є важливою компонентою розвинутої ринкової економіки і відіграє визначальну роль у формуванні загальноекономічної ситуації не лише в країні, а й у світі. Він, по-перше, створює страхове середовище, здатне забезпечити страховий захист не лише суб'єктам господарювання і фізичним особам, а й міжнародним утворенням, які визначають основи розвитку всієї спільноти; по-друге, акумулює значні фонди неактивного капіталу й перетворює його у потужне джерело інвестиційних ресурсів, які активізують реальний сектор і стимулюють соціально-економічне зростання. Окрім того, за належної організації страхового бізнесу є можливість знизити наслідки різного роду природних і техногенних катастроф, нівелювати ризики виробничо-техногенного характеру й фінансових зловживань [1, с. 50]. Україна не стоїть осторонь процесів активізації страхового ринку. Впродовж 2016 р. на ринку страхування життя було зібрано майже 2,76 млрд грн страхових премій, що на 26,0% більше, ніж у 2015р., та в 2,5 рази перевищує аналогічний показник 2008 р. [2, с. 31].

Саме страхування життя у розвинених країнах світу є важливим інструментом соціального захисту населення і могутнім джерелом інвестування національних економік. Законодавче регулювання відносин між страховиком і страхувальником у сфері страхування життя відбувається на підставі Закону України «Про страхування» від 7 березня 1996 року № 85/96-вр з урахуванням останніх коригувань від 01 січня 2017 року [3].

Страхування життя – це вид особистого страхування, який передбачає обов'язок страховика здійснити страхову виплату згідно з договором страхування у разі смерті застрахованої особи, а також, якщо це передбачено договором страхування, у разі дожиття застрахованої особи до закінчення строку дії договору страхування та (або) досягнення застрахованою особою визначеного договором віку. Умови договору страхування життя можуть також передбачати обов'язок страховика здійснити страхову виплату у разі нещасного випадку, що стався із застрахованою особою, та (або) хвороби застрахованої особи. У разі, якщо при настанні страхового випадку передбачено регулярні послідовні довічні страхові виплати (страхування довічної пенсії), обов'язковим є передбачення у договорі страхування ризику смерті застрахованої особи протягом періоду між початком дії договору страхування та першою страховою виплатою з числа довічних страхових виплат. В інших випадках передбачення ризику смерті застрахованої особи є обов'язковим протягом всього строку дії договору страхування життя.

У розвинутих країнах страховий бізнес забезпечує дієвий захист соціальних і майнових прав та інтересів громадян від ризиків, сприяє підтриманню соціальної стабільності суспільства та економічної безпеки

держави; він є потужним засобом акумулювання коштів для інвестування в економіку. Тобто страхування на економічно розвинутих країнах є нормою життя. У нас поки що на клієнтів страхових компаній позирають як на диваків.

Як показує світовий досвід, страхування життя завжди розглядалось як вигідне вкладання грошей. Страхування життя відноситься до накопичувального страхування при цьому тимчасово вільні кошти акумулюються у страховому фонді та стають важливим джерелом інвестицій в економіку держави. Довгострокове страхування на 10, 20, 30 років надає можливість накопичувати досить великі страхові фонди тимчасово вільна частина яких може використовуватись як джерело інвестицій у народне господарство, що сприяє стабілізації фінансового стану країни.

Тривала економічна криза в Україні призвела до різкого падіння рівня життя більшості населення. У людей практично немає вільних коштів для того, щоб скористатися послугами страхових компаній, які здійснюють страхування життя. Україна стоїть на порозі перегляду відношення до страхування життя. Сьогодні поширення інформації про цю послугу відбувається виключно завдяки консультантам, менеджерам і директорам, які працюють як в агентських мережах компаній по страхуванню життя, так і в незалежних партнерах або брокерах, які розповсюджують цю послугу. Страхування життя є одним з найважливіших видів соціального захисту, а також джерелом інвестування в економіку країни. В Україні все більше підвищується інтерес до накопичувальних продуктів страхування життя.

Провідну роль у стабілізації ситуації у сфері страхування життя повинна відігравати держава, використовуючи різноманітні важелі стимулювання і контролю. Використання запропонованих у статті заходів дасть змогу мінімізувати вплив негативних факторів на ринок страхування життя в Україні та створить умови для поживлення діяльності в цьому напрямі у короткостроковій та довгостроковій перспективі.

Література

1. Куліна Г. М., Фаріон Я. М. Світовий ринок страхових послуг в умовах зміни парадигми глобального економічного розвитку // Світ фінансів. – 2017. – №. 3 (52). – С. 48-59.
2. Мельничук Я. В. Проблеми та перспективи розвитку страхування життя в Україні// Наука. Освіта. Молодь. Умань – 2018 : матеріали XI Всеукраїнської наукової конференції молодих науковців та студентів (м. Умань, 26 квітня 2018 р.) в 2-х ч. Ч. 2 / ред. кол. : В. В. Сокирська [гол. ред.], А. І. Мельник, О. А.Смерецька – Умань : ВПЦ «Візаві», 2018. – С. 30-32.

3. Закон України «Про страхування»-Редакція від 27.09.2018, підстава – 2262-VIII// [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/85/96-%D0%B2%D1%80>

Вероніка Валентинівна Нагорна – студентка I курсу Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ
Науковий керівник: **Олена Анатоліївна Лук'янихіна** – завідувач кафедри соціально-економічних дисциплін Сумської філії Харківського національного університету внутрішніх справ,
кандидат економічних наук, доцент

ТІНЬОВА ЕКОНОМІКА: СУТНІСТЬ, ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ, ФУНКЦІЇ ТА НАСЛІДКИ ДЛЯ УКРАЇНИ

Тіньова економіка існує в усіх країнах світу, але має відмінності залежно від обсягу, чинників, що її спричиняють, видів економічної діяльності, у яких вона проявляється найбільше. Тінізація економіки є головною перешкодою для розвитку соціально-економічного життя держави в цілому, бо не дозволяє використовувати усі ресурси, що могли би бути залучені для реалізації пріоритетних програм і стратегій розвитку країни. Питання детінізації є актуальним і для України, бо тіньова зайнятість, нестача коштів у державному бюджеті спричиняють проблеми у галузях соціальної сфери, зростання безробіття. Зниження рівня життя населення призводить до незахищеності громадян та суб'єктів господарювання та сприяє формуванню негативного іміджу України.

У розвинених країнах тіньова економіка перебуває на рівні 7-15% ВВП, а допустимим і безпечним для легальної економіки вважають 10% від ВВП. За оцінками експертів [1], в Україні тінізація становить 40-45% і це створює умови для слабкої дієвості важелів регулювання економіки. За даними Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, у вересні 2018 року рівень тіньової економіки оцінювався у 32% ВВП (інтегральний показник), що є нижчим ніж у 2014 році (43% ВВП) і у попередніх роках і зазначається покращення у нашій країні ділової активності й інвестиційного клімату [2]. Крім цього факторами, що сприяли виведенню бізнесу з тіні, є підвищення рівня мінімальної заробітної плати, введення системи електронних закупівель ProZorro.

Незважаючи на те, що термін «тіньова економіка» широко вживається фахівцями різних галузей, загальноприйнятого визначення досі немає. Її називають по-різному: підпільна, неформальна, підземна, скрита, паралельна і т.ін. На заході використовують термін Е. Фейга [3], котрий зазначав, що тіньова економіка – це економічна діяльність, яка з